

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Swedbank

Panga vaade süsinikuturule

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja ürituse
"Keskkonnafoorum 2023,"

14.02.2023

Agenda

- 1 Võetud kohustused
- 2 Valdkonnad, kus pank saab enim mõjutada kliimaeesmärkide täitmist
- 3 Süsinikkrediidi turg ja selle murekohad
- 4 Fookused kliimaeesmärkide täitmiseks ja süsinikkrediidi osa selles
- 5 Süsinikkrediidi loomine ja koostöö pangaga

Võetud kohustused

- Swedbank on liitunud kahe GHG (kasvuhoonegaasi) vähendamise eesmärgistamise raamlepinguga:
  1. *the Science-Based Targets initiative (SBTi)*
  2. *the Net-Zero Banking Alliance (NZBA)*.
- SBT initsiatiivi eesmärk on määratleda ja edendada parimaid tavasid teaduspõhiste kliima-eesmärkide seadmisel. Swedbank liitus SBT-ga juba 2018. aastal ja tegutses meetodika väljatöötamisel hüpoteeklaenude testpangana. Finantsasutustel on nõue seada teadusel põhinevad eesmärgid oma tegevuse heitkogustele ja laenuportfelli heitkogustele.
- NZBA on ÜRO poolt kokku kutsutud rahvusvaheline ühendus, mis esindab peaaegu 40% ülemaailmsetest pangandusvaradest ja koondab panku, kes on võtnud kohustuse viia oma laenu- ja investeerimisportfellid 2050. aastaks vastavusse netonullheitega. Swedbank liitus NZBA-ga 2021. aasta mais.
- Swedbank on seadnud ka vahe-eesmärgid 2030. aastaks kooskõlas meie kohustustega NZBA ja SBTi ees.
- Oluline on märkida, et valdkond on uus ning et eesmärkide seadmise raamistikud on väljatöötamisel ja pakuvad edaspidi uusi suuniseid.

Climate targets for the lending portfolio

Segment	Emission boundaries	Metric	Baseline (2019)	2030 target	2050 target	Pathway
Mortgages	1 & 2	kg CO _{2eq} /m ²	17.0	10.3 (-39%)	1.9 (-89%)	CRREM
Commercial real estate	1 & 2	kg CO _{2eq} /m ²	27.1	15.4 (-43%)	2.4 (-91%)	CRREM
Oil & Gas ¹	1, 2 & 3	million t CO _{2eq}	6.4	3.2 (-50%)	0.1 (-99%)	OECD
Power generation	1	t CO _{2eq} /MWh	0.18	0.07 (-59%)	0.00 (-99%)	OECD
Steel	1 & 2	t CO _{2eq} /tonne	0.89	0.64 (-29%)	0.06 (-94%)	OECD IEA

¹ Oil & gas includes exploration, production and refining activities.

[Climate targets | Swedbank](#)

[Ambitious corporate climate action - Science Based Targets](#)

[Net-Zero Banking Alliance – United Nations Environment – Finance Initiative \(unepfi.org\)](#)

Valdkonnad, kus pank saab enim mõjutada kliimaeesmärkide täitmist

Omategevused

- Kontor
- Hanked
- Digitaliseerimine
- Protsessid
- jne

Laenutegevused

- Laenu **klientide suunamine** (finantsplaneerimise kõrval ka ESG tegevuste planeerimise nõue)
- Klientide **motiveerimine** (rohe- ja jätkusuutlikud laenupakkumised)
- Laenu **klientide valik** (ei finantseeri reostavat majandust ega kliente, kes ei plaani transformatsiooni)

Investeeringustegevused

- Fondide investeerimisobjektide valik

„Rohelise“ finantseerimise alusdokumendid ja regulatsioonid

● *The EU Taxonomy Regulation*

- Klassifitseerimissüsteem millega kehtestatakse keskkonnasäästlike majandustegevusalade loetelu.
- Aitab suurendada kestlike investeeringuid ja rakendada Euroopa rohelist kokkulepet.
- Annab äriühingutele, investoritele ja poliitikakujundajatele asjakohased määratlused, mille puhul võib majandustegevust pidada keskkonnasäästlikuks.
- Loob investoritele kindlustunde, kaitseb erainvestoreid rohepesu eest, aitab ettevõtetel muutuda kliimasõbralikumaks, leevendab turu killustatust ja aitab suunata investeeringuid sinna, kus neid kõige rohkem vajatakse.

[EU taxonomy for sustainable activities \(europa.eu\)](https://europa.eu/eu-lex/eu-law-summaries/eu-taxonomy-regulation)

● *Swedbank Sustainable Funding Framework*

- Swedbankil on jätkusuutlik äristrateegia, kus jätkusuutlikkus on kõiges, mida teeme, kesksel kohal.
- Strateegia on põimitud meie pärandisse, meie grupistrateegiasse, tegevustesse ja äriplaanidesse.
- Finantseerimisasutusena on Swedbank ühiskonna lahutamatu osa ning seetõttu on tal vastutus ja võtmeroll ÜRO kestliku arengu eesmärkide täitmise kiirendamisel meie omategevuste, investeeringute, finantseerimise ja klientidele pakutavate teenuste kaudu.

[Strategy and framework | Swedbank](#)

Süsinikkrediidi turg ja selle murekohad

- Süsinikuturud eksisteerivad, kas **kohustuslike süsteemidena** või **vabatahtlike programmidenä**. 2050 aasta *net zero* eesmärgi täitmisel on neil oluline roll.
  - **Heitkogustega kauplemise süsteemid (ETS)** kuuluvad tavaliselt esimesse kategooriasse, kus osalejad määratakse kindlaks süsiniku tekitamise, sektori või suuruse alusel. Nende skeemide kohaselt kehtestatakse piirmäär teatud kasvuhoonegaaside koguhulgale, mida kavaga hõlmatud ettevõtted võivad õhku paisata – see määrab **süsinikueelarve**. Piirmäära vähendatakse aja jooksul, nii et lubatud heitkogused vähenevad. Ülempiiri piires ostavad või saavad ettevõtted saastekvoote, millega nad saavad vajaduse korral omavahel kaubelda.
  - **ELi ETS** on maailma suurim süsinikuga kauplemise süsteem, mis **hõlmab veidi üle kolmandiku ELi kasvuhoonegaaside heitkogustest**. Ühendkuningriigi heitkogustega kauplemise süsteem hakkas kehtima 1. jaanuaril 2021, asendades Ühendkuningriigi osalemise ELi heitkogustega kauplemise süsteemis. Teised heitkogustega kauplemise süsteemid toimivad Austraalias, Brasiilias, Hiinas ja osariigi tasandil ka USA-s, kuigi erinevate skeemide sisu võib erineda.
- **Süsinikdioksiidi krediidskeemid on suures osas vabatahtlikud** ja on orgaaniliselt kasvanud, et rahuldada oma süsiniku jalajälge hallata püüdvate organisatsioonide nõudlust. Need skeemid võimaldavad osta või müüa nn süsinikuühikuid, **mis on kas atmosfäärist eemaldatud või seda ei toodeta**.
  - Vabatahtlikud turud toimivad vastavusturgudest sõltumatult ja **kaubeldavaid krediite ei saa kasutada juriidiliste ja regulatiivsete kohustuste täitmiseks**.
  - Süsinikdioksiidi varade ja kohustuste määratlemiseks ja arvutamiseks **ei ole veel aktsepteeritud järjepidevat metoodikat**.
  - **Kuidas olla kindel kaubeldavate süsinikuühikute olemasolus?** Näiteks kuidas kinnitada, et süsinikdioksiidi kompenseerimise projekt maailma kaugemas osas **on tegelikult olemas ja seda ei võeta topelt arvesse**. Selle teabe tagamine on keeruline ja ilma selleta võib süsinikdioksiidiga kauplemisega (ostes või müües) tegelev ettevõtte kannatada **maine kahjustamise** või **süsinikdioksiidi maksude eest**, mille ta arvas olevat juba hüvitanud.
  - **Vabatahtlike raamistike ametlik ülevõtmine riiklikesse eeskirjadesse** võib aidata piiritleda vastutusalasid ning vähendada ebatäpsuste ja pettuste võimalusi.
- **Regulatiivne fookus süsinikuturgudele on suurenenud ja suureneb tulevikus veelgi**. Täna veel on järelkontroll „vabatahtlik“ ja turg suuresti reguleerimata, mis tähendab suurendatud hoolsuskohustust turuosaliste suhtes.

[International carbon market \(europa.eu\)](https://international.carbon.market/europa.eu)

Fookused kliimaeesmärkide täitmiseks ja süsinikkrediidi osa selles

1

Mõõtmine & eesmärgistamine

Eeldus vähendamise fookusele. Selleks, et teada mida teha, tuleb teada, mis on plaan ja plaan baseerub informatsioonil.

2

Vähendamine

Peamine fookus! Investeeringud ja transformatsioon. Uute tegevuste ja praktikate implementeerimine. Siin saab pank ka kõige rohkem aidata.

3

Off-setting

Ei ole prioriteet ega ei arvestata ka kliimaeesmärkide saavutamisel. Samas *net zero* eesmärgi saavutamisel lõpu etapis vajalik tegevus.

- *Off-setting*-u **ostja pool**, võimaldab ettevõttel saavutada oma kliimaeesmärgid, kuid enne seda on vaja **tegeleda esimese kahe fookusega!** *Off-setting* süsinikkrediidi ostmise kaudu on kõige viimane õlekõrs ja seda tuleks kasutada ainult siis, kui esimesed kaks fookust on maksimeeritud. **Tuleb vältida „indulgentsi turu“ tekkimist!**
- *Off-setting*-u **tootja pool**, aga annab võimaluse tootjal tegeleda süsiniku eemaldamisega atmosfäärist või selle **tekkimise vältimisega ning saada sellest tegevusest tulu**. Siin on soovitatav jälgida lokaalsuse printsiipi (liitu kohaliku ja arusaadava süsteemiga) ning kontrollitavuse/usaldusväarsuse printsiibiga (krediidi väljastaja peab järgima üldtunnustatud standardeid ja olema kolmanda osapoole poolt auditeeritud).

Süsinikkrediidi loomine ja koostöö pangaga

- Kuna süsinikkrediidi tootmine aitab kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele, siis siin on eesmärk pangal teha koostööd süsinikkrediidi loojatega. Eesmärk on aidata ettevõtetel:
  - investeerida jätkusuutlikesse tehnoloogiatesse, et vähendada negatiivset mõju
  - aidata üle minna jätkusuutlikutele tegevus-praktikatele, mis võimaldavad eemaldada atmosfäärist süsinikku
- Näitena: **e-Agronomi koostöö Swedbankiga**, kus koostöös lõime jätkusuutliku põllumajanduse sertifikaadi, mida saab kasutada kapitalile odavamana ja parema ligipääsu saamiseks. Lisaks annab sertifikaat suunised, mida tuleks teha, et aidata kaasa kasvuhoonegaaside tekke pidurdamisele.

Jätkusuutliku põllumajanduse sertifikaat

Sertifikaadi eesmärgid

- Edendada keskkonnasõbralikku ja vastutustundlikku põllumajandust.
- Aidata põllumajandustootjatel tegutseda kasumlikumalt.
- Tagada põllumajandusettevõtete juurdepääs soodsamatele rahastamistingimustele.
- Sertifikaadi väljastamises ja järelvalves on meie ametlik partner **eAgronom**.

Soodsamad laenutingimused

- Põllumajandustehnika liising
  - 1,49% + 6 kuu euribor
- Käibekapital
  - laenu intressimäär 0,3% väiksem
- Taristu arendamine
  - laenu intressimäär 0,3% väiksem
- Maa ost
  - laenu intressimäär 0,3% väiksem ja tagasimaksetähtaeg kuni 30 aastat

Põhinõuded sertifikaadi saamiseks

- **Põllumajandusettevõtte kasvuhoonegaaside hindamine**
  - Kui energia heitkogused (sh kütus) moodustavad üle 20% üheaastaste põllukultuuride kasvatamisest tulenevast koguheitest, peavad need olema viie aasta perspektiivis 10% vähendamise trajektooriga.
- **Külvikord ja pinnakate**
  - Külvikord on vähemalt viieaastane, millest vähemalt ühel aastal kasvatatakse ka liblikõielisi (hernerd, oad jne). Mitmest kultuurist koosnevaid vahekülve loetakse üheks põllukultuuriks.
  - Vähemalt 75% elustaimede katvuse indeks ehk põllud peaksid keskmiselt olema vähemalt üheksa kuud aastas kaetud põllukultuuridega. Selle saavutamiseks võib kasutada talivilja ja vahekultuure.
  - Toitainete kao vältimiseks jäetakse jäägid põllule või asendatakse vastavalt sõnnikuga.
- **Mullaharimine**
  - Pinnase tihenemise vältimiseks hoidutakse märgadel põldudel liikumisest. See tähendab, et põllutöid tehakse õigel ajal, enne või pärast liigse niiskuse perioode (seisvat vett põllul).
  - Mulla orgaanilise süsiniku kao vältimiseks hoidutakse turbaalade harimisest. Sellised märgalad tuleks senisel kujul säilitada või muuta rohumaadeks.
  - Säilitatakse püsirohumaad. Maa, mis on olnud rohumaad rohkem kui viis aastat järjest, peaks sellisena säilima.
- **Väetamine ja taimekaitse**
  - Mineraalset lämmastikku manustades kasutatakse täppisväetamist, võttes arvesse mullaanalüüsi, saagikuse kaarte ja muud põlluspetsiifilist teavet.
  - Sõnnik lisatakse mulda viimise teel (läga) või ühe tunni jooksul (sõnnik).
  - Kasutatud taimekaitsevahendite kogused (kõik kokku või põllukultuuri liigi ja pindalaühiku kohta) ei suurene võrreldes eelneva viieaastase võrdlusperioodi keskmisega.

Swedbank

